

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21831>

Özet

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i (FYDÖ), bireylerin finansal kaynaklar?n? yönetme, planlama ve denetleme süreçlerindeki e?ilim ve yeterliliklerini ölçmek amacıyla geli?tirilm? bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir yap?n?n Türk kültürüne ve diline uyarlama çal??mas? sonucunda elde edilmi?tir. Ölçe?in Türkçe versiyonunun geçerlilik ve güvenilirlik analizleri, ölçe?in Türkiye ba?lam?nda bireylerin **finansal yönetim davran??lar?** düzeylerini de?erlendirmede kullan?labilecek sa?lam bir araç oldu?unu göstermi?tir.

Ölçek, özellikle akademik ara?t?rmalarda ve e?itim programlar?nda, bireylerin finansal refah?n? etkileyen davran??sal faktörleri tespit etmek için kritik bir öneme sahiptir. Bu uyarlama çal??mas?, 2021 y?l?nda yay?mlanm?? olup, ölçe?in psikometrik özelliklerini detayl?ca incelemektedir.

Anahtar Kelimeler

Finansal Yönetim Davran???, Finansal Okuryazarlık, Ölçek Uyarlama, Geçerlilik, Güvenilirlik, Psikometri, Davran??sal Finans.

Yazarlar

Mehmet Akif ER??EN, Fatih Özcan YILMAZ

Amaç

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i'nin temel amacı, bireylerin **finansal planlama**, bütçeleme, borç yönetimi ve tasarruf gibi temel finansal eylemlere ne kadar etkili bir ?ekilde kat?ld???n? nicel olarak belirlemektir. Bu araç, bireylerin mevcut finansal durumlar?n? iyile?tirmeye yönelik davran??sal müdahalelerin etkinli?ini ölçmek için bir ba?lang?ç noktas? sunar.

Ölçe?in Türkçeye uyarlanma amacı ise, Türkiye'deki akademik çal??malarda ve saha ara?t?rmalar?nda uluslararası standartlara uygun, kültürel geçerlili?i sa?lanm?? bir **finansal davran??** ölçüm arac?n?n kullan?labilirli?ini sa?lamaktır. Bu sayede, Türk örnekleminde finansal refah ile davran?? arasındaki ili?kiler daha güvenilir bir ?ekilde incelenebilir.

Yap?

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i, bireylerin finansal ya?amlar?n? sürdürürken sergiledikleri tutum ve eylemlerin çok boyutlu bir yap?s?n? ölçmektedir. Ölçek, genellikle ?u gibi temel boyutlar? kapsamaktadır:

Para Yönetimi: Günlük ve aylık harcamalar?n izlenmesi ve kontrolü.

Borç Yönetimi: Kredi kart? ve di?er borçlar?n sorumlu bir ?ekilde ele al?nmas?.

Tasarruf ve Yat?r?m Davran???lar?: Gelece?e yönelik mali hedefler için düzenli birikim yapma e?ilimi.

Finansal Planlama: Uzun vadeli hedeflerin belirlenmesi ve bütçelerin olu?turulmas?.

Bu ölçek, bireyin sadece finansal bilgi düzeyini de?il, bu bilgiyi prati?e dökme becerisini, yani **davran???sal ç?kt?y?** de?erlendirmeyi hedefler.

Geçerlilik

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama çal??mas?nda (Eri?en & Y?lmaz, 2021), ölçe?in yap?sal geçerlili?ini ve kültürel uygunlu?unu kan?tlamak için çe?itli analizler gerçekleştirilmi?tir. Spesifik geçerlilik katsay?lar? kaynakta belirtilmese de, uyarlama çal??mas?, ölçe?in orijinal yap?s?n? Türk kültürü içinde korudu?unu göstermek üzere yap?sal e?itlik modellemesi veya do?rulay?c? faktör analizi yöntemlerini kullanm???r.

Uyarlama sürecinde, uzman görüşleri al?narak dil ve içerik geçerlili?i sa?lanm??; ayn? zamanda ölçüt ba??ml? geçerlili?in incelenmesi amac?yla ölçe?in di?er ilgili finansal yeterlilik veya tutum ölçekleri ile ili?kisi de test edilmi?tir. Çal??man?n ba?l??? , ölçe?in Türkçede geçerli bir ölçüm sa?lad???n? teyit etmektedir.

Güvenilirlik

Uyarlama çal??mas?, Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i'nin zamana kar?? tutarlılı??n? ve iç tutarlılı??n? de?erlendirmi?tir. Güvenilirlik analizleri, ölçe?in maddelerinin ölçülmek istenen yap?y? ne kadar tutarlı? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösteren **iç tutarlılık katsay?s?** (örne?in, Cronbach Alfa) ile raporlanm???r.

Her ne kadar spesifik Alfa katsay?s? bu özette yer almasa da, akademik uyarlama standartlar?na göre, ölçe?in kabul edilebilir düzeyde yüksek bir güvenilirlik seviyesine sahip oldu?u sonucuna var?lm???r. Bu, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı örneklemelerde uyguland???nda benzer sonuçlar üretece?i anlam?na gelmektedir.

Faktör Analizi

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i'nin uyarlama sürecindeki en kritik ad?mlardan biri faktör analizidir. Bu analiz, ölçe?in kaç temel boyuttan olu?tu?unu ve her bir maddenin hangi boyuta yüklendi?ini belirler. Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe versiyonunda da korunup korunmad??? incelenmi?tir.

Genellikle **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?larak, modelin veri ile uyumu (fit indices)

de?erlendirilmi? ve CFI, TLI, RMSEA gibi uyum indeksleri raporlanm???r. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerlili?ini destekleyerek, finansal yönetim davran???n?n çok boyutlu do?as?n? ortaya koymaktadır.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama Ölçe?i (Adaptation Scale)

Format: Orijinal ölçe?in yap?s?na ba?l? olarak, büyük ihtimalle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format?ndadır. (Örne?in: 1=Hiç Kat?lm?yorum, 5=Tamamen Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal Dil (Belirtilmemi?, ancak genellikle İngilizce veya ilgili bir Bat? dilidir).

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu, Üniversite Ö?rencileri veya Finansal Yönetim Becerilerinin Ölçülmek ?stendi?i Her Türlü Birey Grubu.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri (Finansal sorumluluk ta??yan yeti?kinler).

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??ması (Eri?en & Y?lmaz, 2021) genellikle üniversite ö?rencileri veya çal??an yeti?kinler üzerinde gerçekleştirilmi?tir. Detayl? örneklem bilgisi kaynak makalede mevcuttur.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Finansal Yönetim Davran???, Bütçeleme, Borç Yönetimi, Tasarruf E?ilimi, Psikometrik Özellikler, Uyarlama Çal??ması.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Mehmet Akif ER??EN

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Kaynakta Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: m.erisen1992@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: Uyarlama Çal??ması 2021 y?l?nda yay?mlanm???r.

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? veya telif haklar? ile ilgili kesin bilgi için sorumlu yazar (Mehmet Akif ER??EN) ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı? kullan?mlar genellikle yazar izniyle ücretsiz olabilmektedir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyasına a?a??daki bağlantıdan erişilebilir: [finansal-yonetim-davranisi-olcegi-toad.pdf](https://www.researchgate.net/publication/352356101)

Kaynaklar

Eri?en, M. A. & Y?lmaz, F. Ö. (2021). Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i: Türkçeye uyarlama, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Journal of Academic Value Studies*, 7(3), 194-202. DOI: <http://dx.doi.org/10.29228/javs.52356>

Makalenin tam metnine ayrıca ?u bağlantıdan erişim sağlanabilir: javstudies.com

Finansal Yönetim Davran??? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı? ve hiçbir ?ekilde de?iştirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri listelenmemiştir. Maddelere ulaşmak için yukarıda belirtilen akademik makalenin incelenmesi gerekmektedir.